

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročilna značka:

za celo leto 24 kron
za pol leta 13 „
za štiri leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročilne se uprava ne odziva.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (8 svč.); vsaka Trsta pa po 8 stotink (4 svč.)

Telefon št. 570.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petilo. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zabvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo Ekopisli se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravljalstvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravljalstvo, in sprejemanje inzeratov v ulici Mollis piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“, v Trst

Govor cesarja Viljelma v Marienburgu im — avstrijski odnosi.

Berolinski listi pesujejo Poljake in Čehi; berolinski listi pojejo slavo predsedniku avstrijskih ministrov, gospodu dru. Koerberju, in predsedniku parlamenta avstrijskega, grofu Vetter-ju von der Lillie. Sapienti sat: razumniku zadošča to.

Rekli smo včeraj in ponavljamo danes: o formah nastopa gospodov Klofača, Fresla in somišljenikov se lahko sodi tako ali tako; ali mej onimi, ki so trezni in objektivni sodniki, ne more biti razlike v sodbi o nastopu cesarja Viljelma v Marienburgu. In objektivna sodba mora tudi priznati, da je ena okolnost, ki je olajševalna za Klofačev nastop. A to še ni glavno. Glavno je, da je ravno ta za Klofača olajševalna okolnost jako obtoževalna za — cesarja Viljelma. Cesar Viljelm — kakor pravi priprosto ljudstvo — je prvi začel. Cesar je govoril agresivno, ne da bi bil on sam, kakor cesar, izzvan v to ni po kakem konkretnem dogodku, niti ne po primernosti prilike. Posl. Klofač in tovariši pa se reagirali izzvan v to! Cesar Viljelm je napadal brez razloga in povoda, v avstrijskem parlamentu pa so vračali, izzvan v to. Ti dve dejstvi treba imeti pred očmi, ako hočemo pravično soditi o »žalostnem« dogodku v avstrijskem parlamentu.

Gospod Koerber je menil, da najizdatneje odbije Klofačev napad, ako sebe in vlado in državo, zaveznico istega cesarja Viljelma, pokaže na taki višini, s katere doli sploh ni možno ožgovarjati jednemu Klofaču.

Ali če se je že hotel postaviti na to vzvišeno stališče (ki pa je sicer parlamentarno in z ustavnega stališča absolutno nedopustno, ker involvira preziranje členov parlamenta in njihovih pravic), potem pa se je moral gospod Koerber z ozirom na to, kar se je zgodilo in kakor je prišlo vse to, omejiti na izjavo: »ne odgovorjam!« Nikoli pa ni smel postati sam agresiven, kajti s tem se je postavil na pozicijo, ki se braniti ne da.

Na zgražanje Koerberjevo, ker so Klofač in družba napadli zaveznika našega, je odgovor kar na jeziku vsakomur, ki ima le zdrav mehanizem v možganih. Ako naj cesarja Viljelma čuva lastnost kakor našega zaveznika, potem pa je v prvi vrsti njemu v dolžnost, da ne pozablja na to svojo lastnost in na dolžnost: da se tudi vsikdar vede kakor zaveznik, to je, da z največjo vestnostjo opušča vse, kar bi moglo zaveznico

(našo državo) spraviti v zadrego in ne prilike pred nje lastnimi državljanji in tako kompromitirati nje zveze!!

To je v elementarno dolžnost zavezniku!

Postopanje posl. Klofača in tovarišev obsojajo tudi z izgovorom, da se mi ne smemo utikati v notranje stvari Prusije. Ta izgovor je prazen iz dvojnega razloga. V prvo stoji fakt, da je cesar Viljelm pošiljal svoj bojni klic tudi preko mej Nemčije in je torej faktično on posezal v notranje stvari sosednjih držav, je torej on sam storil to, kar se sedaj očita Klofaču in družbi, in je bila torej na strani poslednjih obramba pred agresivnostjo!

Za drugi (sicer ne pripoznani) slučaj, da je namreč tu šlo res le za notranje stvari Prusije, pa moramo nastop cesarja Viljelma tem huje obojevati, ker je za svoj bojni klic porabil priliko, ki ni bila nimalo primerna v to. Domače stvari naj se perejo v domači hiši, le v navzočnosti domačinov in ob izključanju nepoklicanih. Kdo ni še doživel in kdo ne ve, kako mučno je za tujca, ako je prisiljen poslušati v tuji hiši stvari, ki ga nič ne brigajo, ter gledati, kako se domačini koljejo med seboj? V takem trenutku bi gost najraje zginil preko praga neprijetne hiše!

Slavnost v Marieburgu absolutno ni bila primerna za razpravljanje o notranjih brigah in skrbeh pruske države. Če že cesarja Viljelma ni zadrževala resnica, veljavna v obče, da je ni za vladarja v konstitucionalnih državah nevarneje stvari, nego je ta, če se spušča z višine svoje v nižave strankarskih bojev in strasti, pa je moral upoštevati dejstvo, da ima goste iz drugih krajev v svoji hiši! Pomisliti je moral, da bo tem gostom le mučno, ako bodo morali poslušati domače prepire in sporna vprašanja.

Ali koncept govora cesarja Viljelma je bil tak, da je sam postavil na laž one, ki ga hočejo braniti z izgovorom, da se mi ne smemo utikati v notranje stvari Prusije. On je povdarjal glasno in razločno, da govori tudi Nemcem onkraj mej nemške države in torej obenem protionim drugim narodom, ki žive z Nemci v drugih državah!!

Tu je bila ostro agresivnost, brezobzirnost, in to ne le nasproti dotičnim narodom, ampak tudi proti dotičnim državam in specijalno avstrijski državi!

To pa se je zgodilo v navzočnosti odličnega zastopnika iz te države, generala Bechtel-

sheima!! Zgodilo se je, ne da bi bil le-ta reagiral na neizogibno potreben način! To je zopet znak naših avstrijskih razmer in našega razmerja do Nemčije, oziroma pomanjkanja nezavisnosti, v katero pomanjkanje nas je spravila trozeva!

Nekateri listi — tudi nemški — so hoteli opravičevati generala, češ, da je v svojem govoru na banketu na delikaten način zavrnil cesarja Viljelma. Mi pa konstatujemo, da je general Bechtolsheim rekel med drugim, »da je Marienburg simbol, zavetišče in trdnjava nemške zvestobe za daljnje veke in plemena!« Kaj je to? Kaj pomenja to? Ne, to ni zavrnitev; to je (le bolj utišen) odmev besed Viljelmovih! In da je le-ta umel besede avstrijskega generala kakor vspodbujajo, priča dejstvo, da je nadvojvodi Evgenju, katerega je zastopal rečeni general, odposlal brzojavko, ki ni bila nič manje bojevita, nego cesarski govor Viljelmov! V tej brzojavki je cesar Viljelm vse Nemštvo imenoval svojo domovino, ter je izrazil nado, da bo Marienburg svetišče vsakemu Nemcu, ki bo po njem oživljal in jačil svoje Nemštvo.

Se le po tej brzojavki, od rečenega avstrijskega nadvojvode, je prišla delikatna zavrnitev. Nadvojvoda Evgen je povdarjal v svojem odgovoru — krščansko ljubezen!

Rekli smo, da je bilo vedenje generala Bechtolsheima značilno. Najmanje, kar je mogel storiti po govoru Viljelma, je bilo, da je — molčal! On pa je govoril! In dejstvo, da je govoril, so pangermani tolmačili sebi in svojim »hochielem« v prilog!

Po vsem tem res ne vemo, kaj bi rekli o onih, ki se zgražajo sedaj, ker je v avstrijskem parlamentu prišlo do odpora, pa bodi tudi, da je ta odpor pomenjal — škandal!!!

Politični pregled.

V Trstu, 13. junija 1902.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.) — (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila.)

Utemeljuje svoj nujni predlog je posl. Berger izjavil, da njegova stranka ne bo glasovala za pogodbo s podunavsko paroplovno družbo, ker ta družba se ni držala pogodbe in predstavlja jedino madjarske interese. Ker so se češki poslanci med Bergerjevim govorom med seboj živahno pogovarjali, so bili vsenemški poslanci razkačeni in so jih pozivali, naj grejo iz dvorane pogovarjat se. Govornik je obdolževal korupcije razne funkcionarje omenjene družbe in

društvo vspenjati z stubiške strani proti Slemenu, kjer so imeli prenočiti v turistijski koči. Gospodje so šli peš, dočim so gospe po gozdnem potu, dokler je bil, izmenjujevaje jezdile na ponnyu, katerega je privel s seboj grof Armano za Melito. Odzad so šli gosposki lovci in gozdarji z lovskimi psi in dva kmečka mladeniča, katera sta nosila jedij in pijače v še precej velikih košarah.

Baš je zahajalo solnce za štajerske planine, ko so potniki dospeli na vrh Slemena. Imeli so še časa, da s piramide napasejo oči z veličastnim pogledom na dobro jim znane gorske predele, kateri so se pred njimi lesketali v svitu zahajajočega solca, vzdigujoči se valovito vedno više proti severu, obrobjenemu z verigo visokih planin. Ker so imeli velik razgled pred seboj, so lovci na tanko razločevali vse malekosti predmetov, katere so opazovali; grof Janko je trdil celo na splošni smeh, da dobro vidi eksekutorja, kako se plazi okoli njegovega dvora v Oroslavju. Ali malopridnež ne opravi nič, ker, glejte,

je zaključil z izjavo, da je po njegovem mnenju parlament dovolj korumpiran, da bo glasoval za pogodbo.

Ko je še trgovinski minister, baron Call, branil podunavsko paroplovno družbo pred napadi predgovornika in se je, priporočujoč hitri sklep pogodbe, — da ne nastanejo velike škode — izjavil proti nujnosti Bergerjevega predloga, je zbornica odklonila nujnost.

Na to se je seja prekinila; po zopetnem otvorjenju je naznanil predsednik, da so se vsi nujni predlogi umaknili, da bo s tem omogočeno, da pride takoj v razpravo nujni predlog posl. Kubra in tov., v katerem se zahteva, naj se prepove razdeljevanje v okrožja za nakupovanje pese. Nujnost je bila vsprejeta.

Zbornica je na to prešla v razpravo o vladnih predlogih glede povišanja mirovin državnim civilnim uradnikom in je predloge vsprejela v vseh treh čitanjih.

O položaju. Z Dunaja poročajo, da se v parlamentarnih krogih položaj smatra zboljšanim.

Včeraj so se nadaljevala pogajanja z mladočeškimi poslanci, da bi se jih odvrnilo od obstrukcije in upati da je, da ta pogajanja ne bodo brez uspeha. Demisija češkega ministra-rojaka dr. Rezeka da se je predložila cesarju ter da je sedaj odvisno od teh pogajanj, ako Rezek še nadalje ostane. Včeraj popoldne so nekateri mladočeški poslanci baje izjavili, da pride na dnevni red današnje seje tudi zakonski načrt o davku na vozne listke, kar bi značilo, da se je doseglo sporazumljenje med vlado in Čehi.

Mej tem torej, ko nekateri nemški listi haranguirajo gospoda Koerberja, naj se ne brigaja za grožnje Čehov in naj gre dalje svojo pot, ki ga privede do davka na vozne listke, pa gospod Koerber ve le predobro, da z besedo je lahko iti preko Čehov na dnevni red, ne pa v resnici — in se pogaja dalje s Čehi v zvezi temu, da se je včeraj zdelo, da so definitivno podrti vsi mostovi med vlado in Čehi.

In kako hlinjena in neresnična je korajža nemških glasil g. Koerberja, je razvidno iz tega, da jim vendar le nekako izmed vrst razločno zveni nada, da pride vendar-le do kakega sporazumljenja med Čehi in g. Koerberjem. »Neue Freie Presse« opozarja z vidnim namenom, da bi jo čuli Čehi, da velik del njihovih pogojev bo izpoljenih; tako da reši gosposka zbornica že danes zakon o odpravi mitnic, poslanska zbornica pa zakon o mirovinah vdovam in sirotam. Ostali bi torej le kočljivi točki o odpisovanju davkov in zahtevane precizni

sluge že vodijo iz hleva mladega bika, kateri besno poskoči na rubileca, čim se pojavi na dvorišču. Tako ga je grof Janko dresiral, a radi tega je dal napraviti za enega slug obleko, baš tako, kakoršnja je nosil rubilec.

Ostri, hladni veter, ki se navadno vzdiguje ob solnčnem zahodu, je zapodil društvo s piramide in vsi so se napotili v turistiko kočjo. Tu so se gospe takoj lotile dela. Ela in gospa glavarica sta pogrnili mizo, dočim je Melita kuhala čaj. Na mizi je bilo porazdeljeno tečnih hladnih jedil, s katerimi so se lovci obilno poskrbeli, boječi se, da na svojem prenočišču ne najdejo ničesar. In niso se prevarili. Gozdarjeva žena jim je mogla ponuditi le koruznih žgancev s kislometano, kar so mlade dame radostno vsprejele, dočim so gospodje z velikim veseljem motrili na mizi debele domače pure, gajat iz zelezdvorskih gozdov, kar je poslal grof vlastelin grofici Armano v dar, in veliko teleče stegno z aspikom. (Pride še.)

PODLISTEK

22

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radi.
Prvi del.

III.

Zagorski gostje so prišli poprejšnjega dne zvečer od Gornje Stubice. Med njimi je bil tudi grof Orfeo Armano. Stari grof je imel radi denarnih zadev opravilo v neki zagrebški banki, in radi tega se je rad odzval povabilu na lov. Prišel je tudi popularni grof Janko Zabočki, najljubši odlikaš v vseh velikaških in plemiških družbah, kateri je bil pred več leti zgubil desno roko v dvoboju, a radi tega vendar ni opustil lovskega sporta. Streljal je z levo roko iz svoje express-puške s tako gotovostjo in lahkoto, da so ga prijatelji lovci imenovali drugega Viljelma Tella. Ker je bil udovec, ni imel nikjer miru, nikjer stalnega bivališča. Z enega

izjavi vladine o jezikovnem vprašanju. Pa tudi glede teh dveh točk namiguje nekako rečeno nemškoliberalno glasilo, da se vlada morda vendar izvije tudi tu mimo, nedabi na drugi strani zadela ob opravičeno občutljivost.

Soditi je torej, da je g. Koerber vendar došel do spoznanja, da češke volje ni možno zlomiti na kolenu in zato jo je treba le upogibati. Upogibal pa jo bo le s pametno in pravično politiko, osvobodeno iz spon z leve strani. Drugače ne pojde.

Tudi demisijo ministra Rezeka porablja nemški listi, da bi strahovali Čeha. Minister Rezek mora nastopiti kakor klasična priča o češki nespravljivosti; on da je došel v konflikt s klubom, ki ni jemal nobenega ozira nanj, zбоk česar da mu je bilo uspешno delo za češki narod onemogočeno.

Morda je tako, morda pa je tudi — drugače. Morda se je mož konečno uveril, da so dispozicije v ministerstvu take, da ga neprestano gonijo v konflikt s Čehi in mu onemogočajo vsako uspешno delo za svoj narod. V ministerstvu, v katerem sede razni Spens-Boodeni bolj ali manje hude vrste, je tudi to jako mogoče.

Sicer pa je znak hipnega položaja ta: da se še vrše pogajanja s Čehi in da demisija ministra Rezeka še ni vsprejeta od cesarja!

Bechtolsheim in Strossmayer. Radi nastopa avstrijskega generala Bechtolsheima oživlja zagrebški »Obzor« reminiscencijo, ki se tiče biskupa Strossmayerja.

Kakor znano, se avstrijski častniki ne smejo umešavati v politiko — gotovo pa so jim bolj vezane roke v tem pogledu, nego pa svečenikom.

Znano pa je, da je biskup Strossmayer dobil svojedobno strog ukor radi neke čestitke povodom neke kulturne in vrhu tega krščanske slavnosti, v kateri čestitki ni bilo ni sence kake aluzije o kakih politikih. A kakov hrup so zagnali proti njemu na Dunaju in v Budimpešti! In vendar je fakt, da program biskupa Strossmayerja ne sega preko mej monarhije!

A v Marienburgu? Tam je bila velikomemška demonstracija! Pangermanstvo pa je v prvem redu obrneno proti monarhiji! In vendar je avstrijski general govoril tako, da se je moglo — da se izrazi: najblajše — tolmačiti kakor soglasje s tem, kar se je godilo v Marienburgu.

Osveživši reminiscenco o Strossmayerju, izraža zagrebški list svojo radovednost, da-li bo tudi Bechtolsheim pozvan na red, ker se je pogrešil proti vojaškemu predpisu?!

Važen ruski glas o govoru cesarja Viljelma II. v Marienburgu.

»Peterb. Vjedomosti« pišejo o govoru cesarja Viljelma v Marienburgu sledeče: »Časi nemškega viteškega reda in enakih družb so minuli. Sedaj se vodijo kulturni boji s pomočjo šole, cerkve in literature. Kdo je kriv na tem, da Nemčija ni mogla podati svetu družega Goetheja, niti družega Beethovena, niti družega Kanta?! Kdo je kriv na tem, da nemški militarizem ni mogel rešiti nemške stvari v obmejnih pokrajinah?! Kdo je slednjič kriv na tem, da se nemška kultura ne more vzdržati, čim naleta na kulturo drugih narodov?! Nasilne odredbe ne izdajajo prav nič tam, kjer je vse odvisno od notranje moči tega ali onega naroda. Nemci so zamogli slaviti kulturne zmage le tako dolgo, dokler se obdajajoči jih narodi še niso zavedali svojih moči, dokler še niso spoznavali svoje kulturne posebnosti. Njihovo samospoznanje pa raste z vsakim letom in v isti meri propada germanizacija. — Govori, kakor oni v Marienburgu, ali oni, ki ga je nekoliko pred tem govoril Bülow, ne morejo zadržati naravnega procesa. Oni dokazujejo le obnemoglost nemške kulture, ki se zastoj trudi, da bi zopet dosegla svoj nekdanji pomen.«

Knez Ferdinand Bolgarski v Petrogradu. Na predvčeršnjem dvornem obedu je car Nikolaj izrekel sledečo napitnico: »Obisk Vaše kraljeve visokosti na čelu odbora za postavljenje spomenika carju Aleksandru II. me vzradošuje še posebno, ker dokazuje hvaležnost, ki jo goji bolgarski narod do mojega nepozabnega deda, kateri je mladi bolgarski državi priboril neodvisnost. Napijam knezu Ferdinandu Bolgarskemu, prestolonasledniku Borisu, mojemu ljublje-

nemu krščencu in provapehu Bolgarije, ki je meni in vsem Rusom tako draga.«

Knez Ferdinand se je zahvalil carju v najprirodnejših besedah in je izrekel nado, da Bolgarija tudi v prihodnje najde v Rusiji svojo zaščitnico.

Po obedu sta se vladarja se spremstvom podala v belo dvorano, kjer je Ferdinand podaril carju reprodukcijo spomenika carja-osvoboditelja, Aleksandra II.

Na to je predsednik bolgarskega sobranja naprosil carja, da bi prisostvoval odkritju spomenika.

Tržaške vesti.

Mestni svet tržaški je imel sinoči tajno sejo, v kateri so izvršili več premeščenj in imenovanj med učiteljstvom in družimi občinskimi uradniki. Glede slovenskega učiteljstva v okolici se ni izvršila nikaka sprememba.

Kdo širi politiško nemorale? To vprašanje je predmetom naših sedanjih razgovorov z drom. M. Bartolijem. Ne radi, ampak morali smo danes prekiniti te razgovore, ker je trebalo uvrstiti drugo gradivo. No, neko vest, ki jo čitamo v došlem nam »Narodnem listu« voloskem, moramo hitro danes zabeležiti, ker bo služila v dragocen prispevek k našim razgovorom s tistim drom. Matejem Bartolijem, ki tako rad toči solze radi politiške nemorale. Čitamo namreč sledečo vest:

»Camorra na delu. Čim je kakov člen camorre prišel v škripce, dviga se vsa camorra, da pajdaša svojega reši iz škripcev. Tudi sedaj je tržaško-istrska camorra že začela, da bi Krstiča izvila iz rok pravice. Ker je camorra za sedaj še vsemogoča (Ali meni vsaj, da je vsemogoča. Op. ured. »Ed.«), se nadeja gotovo, da se jej tudi to pot posreči rešiti Krstiča. Da vidimo, kdo zmaga: ali camorra ali pravica!«

To vest — o prizadevanjih camorre, da reši Krstiča, še predno je pravica rekla svojo — potrja tudi včerajšnji »Sole«, ki piše: »Ob enem so camorristi istrski v velikem gibanju, da rešijo Krstiča ter iščejo tisoč pretvez, da bi vsi krivdo zvrnili na tisto revo, ki je bolj nearečna, nego kriva.« Na razvoj preiskave da bi hotela camorra pritiskati s tem, da njena glasila govore kakor o dejstvu, kateremu ni več oporekati, da je namreč jedina nearečna Ivanka Gosar sama avtorica zločina. »Il Sole« dokazuje tudi absolutno neverjetnost trditve, češ, da v Ambrozinka-Krstičevi hiši ne bi bil nikdo opazil stanja lastne sluškinje! Zato kliče tudi »Sole« povsem opravičeno: »Pustite, gospóda camorristi, da justice izvrši svoj redni tek in izključno njej naj bo poverjena naloga, da spravi na jasno na neoporečen način, kako se je izvršilo umorstvo in kdo je bil ubijalec tistega človeškega telesa!«

Torej camorra je že na delu, da reši Krstiča. Ona noče čakati, da pravica pove, je-li mož kriv ali nekriv! Ona ga hoče rešiti prej, takoj! Se-li ne pravi to, metati polena pod kolena pravice?! A vprašamo: iz katerih razlogov to prizadevanje?! Mari iz pravega resničnega prepričanja, da je Krstič nekriv, in torej iz človekoljubja, iz usmiljenja? Mari iz prijateljstva do osebe Krstičeve?! Ne gotovo ne! Jediní razlog temu napevanju camorre je, ker je Krstič sluga njihove politiške stranke in ker se nadejajo, da bo mogel mož še koristiti njihovi narodno politiški stvari!! Torej z drugo besedo: tu sega politika v sodne stvari!!

To smo hoteli zabeležiti že danes, ker nam jako olajša odgovor na dra. Mateja Bartolija krokodilove solze radi politiške nemorale. Ta nemorala, ki vlada v deželi da se namreč v glavnem — tako je trdil mož — kaže v tem, da se politika zanaša tudi v sodne dvorane!

Pometajte pred svojim pragom! Pod tem naslovom smo prejeli: Beraški tukajšnji listič »Il Gazzettino«, ki je tako potreben v Trstu, kakor je potrebno peto kolo na vozu — se v svoji včerajšnji številki zgraža na »grdihih prizorih Čehov v našem parlamentu!« Ta nepotrebni listič, ki ga izdaja g. Vrh (Verk) po 2 stotinki iztis, ta moderni »organ« laške »camorre«, ki prinaša »brzojavke«, stare po 2 in 3 dni (Glej dvoboj: Prietti-Franchetti), ta »organ« si upa dajati lekcije Čehom in Slovanom v obče!!!

Čehi da so brez vsake parlamentarne olike, oni da surovo in brez vsakega mejnarodnega obsira napadajo glavarja tuje države,

ki je ob enem naš zaveznik! Čehi da so »narod s kulturo v prvih začetkih.«

In vse to pišejo ljudje, ki niso imeli niti besedice proti temu, da je pred par dnevi neka podla pangermanska duša prav na nesramen način napadla in istem dunajskem parlamentu istotako glavarja neke tuje države — ki je tudi zaveznik (če tudi ne trozaveznik) naše države, ki pa je Slovan! V tem slučaju niso ti ljudje precejali nikakega ogorčenja, ker so tudi tega mnenja, da Slovana — pa bil to tudi najprelepeniteji vladar — sme zaararovati sleherni nemški — alkoholik! Jednaki pritrjajo enakim.

Za napade na ruskega cara, ker so prihajali iz »kulturnega« nemškega naroda, se naši Lahoni niso zmenili; pač pa napadajo Čeho-Slovane ter jim očitajo nekulturo, tistemu visoko razvitemu narodu češkemu, čegar kulturi psevdo-kultura tistih ljudi, ki pišejo v »Gazzettino«, sega, da ali ne, do — kolen!

Šarlatani! Zakaj ne kažete raje v »svoje« parlament, kjer se neprestano mlati prazna slama, kjer se uprizorjajo največi škandali in kjer so najodličnejši člani legislative in eksekutive, parlamenta in vlade, v prisrčnih zvezah z zloglasno mafio; zakaj ne kažete v parlament dežele, kjer narod strada, kjer narod v mnogih krajih kruha niti ne pozna, ker — veliki kradejo?!

Vi si upate prebacivati nam Slovanom surovost — vi si upate očitati Čehom pomanjkanje parlamentarne olike, vi, ki ste svojedobno v mestnem svetu trž. najsuroveje napadali jednega Nabergoja, vi, ki ste rabili celo brahijalno silo proti jednemu Rybáru, proti možema torej, ki sta se v občevanju tudi s politišnimi nasprotniki vsikdar vedla kavalirski?! — Vi si upate milo tožiti, češ, da Čehi tratijo zlati čas v parlamentu na Dunaju, ko bi morali delati na to, da se reši toliko in toliko prepotrebni zakonov, vi si upate trditi to, ki iz zgolj narodno-političnega bestijalizma ne dopuščate, da bi dežela tržaška dobila najpotrebnejše zakone, kakor so na pr. za uredbo zemljiške knjige, za podeljevanje posojil v svrhu obnovljenja po trtni uši uničenih vinogradov, deželni šolski zakon itd. itd.

Ko so pa Nemci upili in razsajali, ko je vaš Bartolič po cele poludneve pridigal same drzne neresnice — tedaj se niste zgražali, tedaj niste nahajali v tem nikake surovosti!

Kedor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce, kdor živi v stekleni hiši, naj ne meče s kamenjem okolo sebe, a vi lahončiči ste preobloženi s tem maslom, zato bi storili najboljša, da ostanete na terenu, kjer ste doma: v starem mestu, pri svojih mejsebojnih škandalčkih, »barufah« med babami itd. Visoko politiko pa le pustite, ker to je za zrele može in resne ljudi, ne pa za — komedijaše!

In zopet šole! Da se roditelji slovenskih otrok ne morejo posebno ogrevati za »Legine« šole, jasno nam bo iz nastopnega: Na steklu tramvajskega voza je kaj lepa, v Milanu izgotovljena slika — v Milanu, v Italiji namreč, da ne bo pomote.

Naslikano je solnce in v solčnih žarkih je tiskano: Domandate gli fiamiferi della »Lega Nazionale«! (Zahtevajte užigalice »Leghe Nazionali«!) Iz sredine solca izpajo se škatljice »Leginih« užigalic na zemljo.

Vsi navdušeni, kakor omamljeni (ker jednemu je odletela kar kapa!) jih love: gospod, gopša, deček in neka stara ženica. To bi ne bilo nič slabega. Ali nekaj čudnega smo zapazili na vsem tem! Solčni žarki so skoraj rudeči, obrazi onih »lovcev na užigalice« so beli in njih obleka je zelena. Tudi na škatljicah so vse te tri barve kaj jasno kažejo.

In te barve so menda barve naše ljube zaveznice Italije!

Iz tega pa tudi vidimo, kako krasen kulturne namen ima »Lega«! V Milanu v Italiji prirejajo jej slike — v barvah laške države!

Ali gospóda Lahi iz krajestva, kakor tudi oni od »Leghe«, naj si zapomnijo: Laška zastava ni še imela tu pravice plapolati in je tudi ne bo imela še tako hitro, čeprav naša država (v svoji neumljivi modrosti) skrbi za to, da bi slovenski otroci polnili laške šole, čeprav je ona sokriva na tem, da italijančijo naše otroke, da postanejo tako navdušeni za vse, kar je rudiče, belo in zeleno!

No, nismo navedli tega, da bi hoteli opozarjati našo slavno policijo na te krasne slike, temveč veliko bolj zato, da konstatiramo,

da slavna policija ni našla še ničesar v teh res krasnih barvah.

A še nekaj! Naši ljudje ne smejo v službi pri tramvaju govoriti slovenski. — Tramvaj je v rokah belgijske družbe. Ljudje iz Belgije morajo torej prepovedovati našim ljudem govoriti v materinem jeziku. In ta belgijska družba sme na svojih vozovih v Trstu nositi barve laške države.

So-li take razmere zdrave? Tega ne vemo. Pač pa vemo, da so — — — — — avstrijske!!!!

Koliko časa še?! Pišejo nam: Prošnje za potrdilo 10-letnega bivanja, vložene septembra in oktobra meseca prošlega leta na tuk. e. k. redarstvenem ravnateljstvu — čakajo še danes rešenja!

Po 8—9 mesecih se gospódi še ni posrečilo rešiti teh prošenj!

Komisarijata pri sv. Jakobu in v ulici Scussa sta že davno rešila istodobno uložene prošnje, dočim one s centrale čakajo — boljših časov!

Izgovor, da je mnogo dela in malo uradnikov, ne »drži« tukaj, ker je tudi na komisarijatih obilo dela in še manje uradnikov, a se vendar ne vleče naprej brez koneca in kraja kakor v centrali.

Mi smo že opetovano povedali svoje mnenje o sličnem uradovanju in je danes ponavljamo vkljub temu, da nas neki zagriženi nemškutarji imenujejo »agitatorje«! — Naše mnenje je, naj bi slavno redarstveno vodstvo v urad za reševanje omenjenih prošenj nastavilo ljudi, zmožnih deželnih jezikov, kar bi olahkotilo reševanje in bi stranke ne trpele in čakale kar na — leta.

Pisec teh vrstic je bil priča, ko je neki g. uradnik izpraševal stranko o raznih stanovanjih, v katerih je ista bivala, in ko isti ni mogel spraviti na čisto 10-letnega bivanja, dokler ni začel izpraševati stranko v slovenskem jeziku — potem pa je šlo takoj!

Ako kak nemški uradnik, ki govori le za silo par laških gramatikalnih besed, izprašuje slovenske stranke v nepopolnem tujem jeziku, je naravno, da se stvar vleče in vleče!

Vprašamo pa: Kedaj bodo rešene omenjene prošnje in ali se jih misli sploh rešiti?!

Štrajki. Štrajk delavcev-zidarjev nadaljuje. — Včeraj so vstopile v štrajk tudi vse čistilke kave in so sinoči imele posvetovanje v prostorih socialističnih društev. Zahtevajo, da bi se zboljšali pogoji za delo na račun. Ker je pa vsa stvar zelo komplicirana ni bilo možno že na sinočnjem sestanku sestaviti obširne spomenice, ki se predloži delodajalcem.

Nam ni znano sicer, niti koliko znaša sedanjí zaslužek teh delavk, niti kakih poboljškov zahtevajo in jim radi verujemo, da je opravičena njih zahteva po izboljšanju. Ali ne moremo se vzdržati opazke, da je njih postopanje nekako prenapregljeno. Prej bi bile morale vendar natančno formulirati svoje zahteve in še le potem, ko bi se istim ne ugodilo, stopiti v štrajk; ne pa narobe, da prej stopajo v štrajk, predno so določile svoje zahteve.

O zločinu v Matuljah. Iz Voloskega »Narodnega lista« posnemamo, da se vse, kar je v tamošnji okolici poštenega, zgraža in kliče božje maščevanje. Na pajdaše Krstiča da je vest o njega aretiranju delovala kakor da se je nanje vtila ploha ledene vode. Obesili so glave, oči upirajo v tla in sramujejo se pogledati poštenemu človeku v obraz. Nekí pošteniji Italijan na Voloskem je izjavil, da ga je sram, da pripada k italijanski stranki. Kakor značilno navaja »Narodni list« dejstvo, da so se s Krstičem vse do zadnjega časa pajdašili tudi nekateri e. kr. uradniki glavarstva in davčnega urada ter — e. kr. orožniki.

V ponedeljek je morala Krstičeva »devica« s sodno komisijo na volosko pokopališče, kjer so shranjeni koščiči nesrečnega deteta. Rečeni list pa ne ve, v katero svrhu se je zgodilo to. Nearečna ženska da ni lepa, ali Krstič ni ravno natančen v tem pogledu, o čemer bi mogle pričati tudi — nadpetdesetletne — device.

Skupil jo je. Nekaterim fantom je v največjo zabavo, ako morejo včasih s pestmi nekoliko — pobožati svojo izvoljenko. In med izvoljenkami se včasih tudi res dobivajo take, ki vprejemajo take čine kakor najboljša dokaze pristne ljubezni. Da je pa tudi takih, ki imajo o takem dokazovanju ljubezni drugačne pojme, gotovo nihče ne dvomi. Bodi pa temu kakor hoče, preveč

varno ni delati slične eksperimente na dekletih, ki imajo že odrasle brate, na kar pa ni mislil rojanski Vincencij Pertot, ki je že 25 let star in bi moral biti o takih fantovskih zadevah precej dobro podkovan. Predsinoči zvečer ga je imel naš Vincencij gotovo melo preveč pod kapo, ko je korakal proti stanovanju svoje ljubljenske, šivilje, s katero pa se zadnje čase nista preveč prijazno gledala. Fant je hotel pred pričetkom igre preskrbeti tudi primerno overture in je nabijal po vseh vratih, na katera je naletal na poti. Ko je došel v hišo svoje Marušice — in bila je že 2. ura popolnoči — pričel se je med njimi in njo prepričati, ki je kmalu došel tako daleč, da je on začel prav neumljeno in še manje kavalirsko nabijati po njej. V drugem prizoru nastopil pa je na pozornišče 21-letni brat Pertotove ljubice Anton Antončič, kateri je skušal vreči Vincenca iz hiše, Pertot pa je, ne bodi len, tudi temu zasolil par mogočnih pljus, ki so brata Antona tako pogrele, da je pograbil sekuro in udaril z njo Pertota po glavi. Pertot je na to pobegnil, Antončiča pa so odveli vi zapor.

Iz-pred naših sodišč. Dr. Mattioni, adjunkt na koperskem okrajnem sodišču je svoječasnno prevzel na-se in tudi poplačal vse dolgove, katere jih je imel njegov pokojni oče pri tvrdki Almerigogna. Dr. Mattioni je poplačal, ko mu je tvrdka predložila račun. Meseca marca pa je tvrdka zahtevala od dr. Mattionija saldiranje še jednega računa, katerega da je našla še le pozneje v svojih knjigah. Dr. Mattioni pa ni hotel plačati tega računa trd, da je prepričan, da je že vse poplačal in da je že večkrat ališal, da ima omenjena tvrdka navado, zahtevati od svojih odjemalcev saldiranje že plačanih računov. Ko se je mlajši Anton Almerigogna dne 6. aprila na kolodvoru sv. Kancijana blizu Kopra sestel z dr. Mattionijem, zahteval je od istega, da prekliche one besede, s katerimi je žalil tvrdko Almerigogna. Dr. Mattioni pa ni hotel storiti tega, na kar mu je Almerigogna zadal več udarcev po glavi in po obrazu, tako, da mu je izbil naočnike. Dr. Mattioni je na to napadalec ovadil sodnji, ki je potem uvela proti istemu kazensko postopanje radi težkega telesnega poškodovanja. Včeraj se je vršilo o tem kazenska razprava pred tukajšnjim deželnim sodiščem. Sodni dvor je Almerigogna spoznal krivim le prestopka lahkega telesnega poškodovanja in ga obsodil na 6-tedenski zapor.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 14. jun. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled nasredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici delle Acque št. 4, hišna oprava, pisarniška oprema in bicikl; v ulici dell' Istituto št. 20. in v ulici Acquadotto šte. 53, hišna oprava; na Proseku šte. 81, omare, kadi in posoda; v ulici SS. Martiri št. 17, železna tokarnaica; na Vrdeži št. 270, krava; v ulici del Campo Marzio št. 6, krave, konji in vaze; v ulici Muda Vecchia št. 4, hišna oprava in glasovir.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 17.1 ob 2. uri popoludne 23.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 756.6 — Danes plima ob 3.34 predp. in ob 4.54 pop.; oseka ob 9.25 predpoludne in ob 12.09 popoludne.

Društvene vesti.

Poziv! »Tržaški Sokol« vabi vse one člene, ki se udeležijo izleta v Ribenberk v sokolski obleki, da pridejo jutri, v soboto ob 8. uri in pol v društveno telovadnico (ulica Coroneo št. 15) na vaje. O tej priliki se dajo natančneje navodila glede tega izleta.

O veselici, ki jo priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v nedeljo dne 15. junija v Barkovljah, se nadejamo, da nas obilno odškoduje za nedeljsko razočaranje.

Nekatere gospe so že obljubile prav finih štrukljev, druge zopet lepih predmetov za »kolo sreče«. Kar pa moramo bilježiti posebnim zadržanjem, je, da se nam je posrečilo dobiti vojaško godbo. Kdo ne pride torej?! Saj, če bi drugega ne bilo, je že to lep užitek, za katerega je pač vredno plačati 20 nvč. ustopenine.

Zopet apelujemo na rodoljubna srca slav. občinstva. Pridite vsi! Saj delamo vsi za našo prepotrebno šolsko družbo sv. Cirila in Metodija.

Še enkrat opozarjamo vse izletnike v Ribenberk, da je odhod zjutraj ob 4. uri

in pol iz-pred »Trgovinske kavarne« v ulici Caserma — in sicer ob vsakem vremenu!

Vesti iz ostale Primorske.

× **Nedeljski počitek v trgovinah.** — Namestništvo je na vlogo društva privatnih uradnikov v Gorici odredilo, da imajo v obkrožju mesta meseca julija in avgusta popolna nedeljski počitek vsi uslužbenci v prodajalnicah, kakor tudi v prodajalniških komptoarjih.

× **Gospodu župniku Zamlcu v Voloskem** je cesar dovolil, da sme nositi podeljeni mu kraljevi bavorski red za zasluge sv. Mihaela III. vrste.

× **Komisija za cenitev škode,** povzročene po zadnji toči v prizadetih vaseh blizu Podgrada, bila je dne 11. t. m. na lici mesta v Sobonjah itd., ter je našla (kakor smo poročali tudi mi) vse pridelke in vse sadje popolnoma uničeno. Škode sploh ni mogla ceniti drugače, nego da se je prepričala na lastne oči, da letos naš kmet ne bo imel niti najmanjše žetve od vsega truda svojega!!

× **Pevsko in bralno društvo »Svoboda«** pri sv. Antonu (pri Kopru) je imelo dne 19. maja popoludne svoj občni zbor. — Točka »pozdrav predsednika« je morala odpasti, ker predsednik ni došel. Poročili tajnika in blagajnika so člani poslušali z zanimanjem. Po izvršeni volitvi novega odbora je predlagal člen Lazar Jakomin, naj današnji občni zbor izvoli gospoda župnika Iv. Pipana častnim členom. Predlog je bil soglasno vsprejet. Gospod župnik se je pristojno zahvalil na izkazani mu časti; a dne 8. t. m. — po poludanski službi božji — zbrali smo se na poziv gospoda častnega člana v gostilni gospoda Della Savia, kjer smo se v poštenem imenu zabavali ob čaši dobrega vina in prepevali našo pesem: sebi v ponos, domovini v prošavo in mali četici nasprotnikov v jezo. Tem poslednjim svetujemo, naj se le pomirijo in naj ne pozabijo pregovora: vsakdo naj pred svojim pragom pometi!

× **Nečuvena predrznost kalabreška.** Iz Istre nam pišejo: Vozil sem se iz Pulja v Buzet. Siromak, kakor sem že, sem se vozil v tretjem razredu. Bilo nas je do dvanajst popotnikov. Eden iz-med teh je odprl vsa okna in še vrata, ki vodijo iz vagona v vagon. Ko pa je prišel sprevodnik pregledovat vozne listke, je velel zapreti vrata. Dotični potnik — bil je neki Kalabrež — pa je skočil ves razburjen in je zopet odprl vrata. Ko je videl sprevodnik, da so vrata zopet odprta, prišel je zopet v vagon in je povedal še enkrat z vso uljudnostjo, da vrata ne smejo biti odprta ter je prosil, naj bodo ista zaprta. Ali menite, da se je Kalabrež brigal za ta opomin? Da ste ga videli! Zabusil je par »oštič« in »malor« ter šel in s strašnim ropotom — zopet odprl vrata! Sedaj pa je bilo konec tudi sprevodnikove potrpežljivosti. V opravičeni jezi je zaklical Kalabrežu: »Mari menite, da ste v Italiji?! Vi nesramnež! Ako jih uganjate tam, tu pa ne boste uganjali takih nesramnosti?! Če mi še enkrat odprete vrata, izletite vi — to vam povem — prvi skozi iste!»

No, po pravici povedano, sprevodniku niti ne bi bilo trebalo mnogo mučiti se, kajti mene so že srbele pesti in kar same so silile proti Kalabrežu. Ali neš junak od Aduje je postal — po običaju takih junakov — previden in si je mislil, da je v položaju, kakor je navstal, in ker bežati ni bilo kam, bolji del previdnosti — molčanje.

Ali kalabreška mrav je vendar kuhala v njem dalje. In čujte, kaj je potem naredil! Ko smo dospeli v Pazin, je snel s klobuka črni žalovalni trak, in prikazala se je italijanska trikolora, ovita okolo klobuka. In ko sem se zvečer vračal v Pulj, sem zopet v Pazinu naletel na Kalabreža, ki je še imel italijansko trikoloro ovito okolo klobuka. Ko pa je došel v Pulj, je zopet pokril isto s črnim florum.

Vidite, gospod urednik, to je sicer malenkost, a vendar daje mnogo misliti. Čemu je neki Kalabrež hodil v Pazin s tem trakom? Zakaj je v Pulju skrbelo skrival, kar je demonstrativno kazal v Pazinu? Najmanjše, kar si moremo misliti, je, da je bil priklatencu namen: izzivati!

Vesti iz Kranjske.

× **Delavec iz Makedonije na gradnji bohinske železnice.** Na gradnji te železnice najemajo tudi delavce iz Makedonije. Včeraj se jih je zopet pripeljalo v Ljubljano 20 takih delavcev na delo na gorenski železnici. Domači delavci so radi tega sila nejevoljni. »Slovenec« pravi, da bi trebalo kaj ukreniti v varstvo domačih delavcev. Domačinom da nedostaje dela, na gradnjo domače železnice pa kličejo tuje.

× **Gosta iz Amerike** so imeli te dni v Ljubljani. Prišel je v obiske v domovino g. Franz Sakser, slovenski časnikar in podjetnik v New Yorku. G. Sakser je bil svojedobno tudi v Trstu kakor škofostavec.

Razne vesti.

Musolino obsojen. Dne 11. t. m. je bil v mestu Lucca v Italiji dovršen znameniti proces proti zloglasnemu brigantu Musolino, s katerim smo se ponovno bavili v tem listu. Perotniki so spoznali briganta krivim v vseh točkah — razun jednega slučaja — in so pritrdili na dotično vprašanje, da se je Musolino popolnoma zavedal svojega početja. Sodni dvor je na podlagi tega verdikta obsodil Musolina na dosmrtno ječo, poojstreno z 8-letnim zaprtjem v posebni celici. Vsi drugi, ki so bili obtoženi kakor Musolinovi sokrivci, so bili oproščeni. Vse razbojnikove nade, da ga porotniki oprostijo, so toraj s to obsodbo splavale po vodi. Proces, o katerem se je mislilo poprej, da bo trajal tri mesece, vlekel se je nič manje nego šest mesecev! To pa največ veld nesoglasja, ki je vladalo med desetimi branitelji, med katerimi je došlo do škandaloznih prizorov in celo do pravega pravcatega štrajka, tako, da sta morala posredovati celo vlada in parlament, da se je ta proces sploh mogel dovršiti. Ta dolgi proces je uničil vso gloriozlo, katero je vsako ljudstvo ovičalo okoli glave tega »laškega junaka«, ker se je izkazalo, da je bil Musolino le najpodlejši bandit, ki je svoje žrtve le zavratno napadal in da niti v jednem samem slučaju ni pokazal osebnega poguma. No da, saj se poznamo, saj imamo sleherni dan priliko spoznavati od blizu take junake, ki napajo samo zavratno, a beže kolikor jim noge zmorejo, čim si jim pokazal zobje.

50.000 kron znaša glavni dobiček loterije gledaliških igralcev (glumačev). Opozarjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo vršilo srečkanje nepreklicno dne 19. junija 1902 in vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev v gotovini z 10% odbitkom.

Književnost in umetnost.

Občni zbor »Slov. Matice« se je nadaljeval predvčerajšnjim. (Prvi je bil v sredo.) To je bil 38. občni zbor tega književnega društva.

Vseh dohodkov v 37. društveni dobi je bilo 36.428 K 50 st.; stroškov 36.043 K 84 st., ostane prebitka 384 K 66 st. Dne 31. decembra 1900 je znašalo premoženje 112.539 K 25 st., torej se je lani pomnožilo za 2275 K 18 st. Za Cvetov spomenik ima »Matica« shranjenih 4013 K 60 st. in za Bleiweisov spomenik 8042 K 44 st. Literarne ustanove: Jurčič Tomičeva ustanova znaša skupno 7486 K 77 st., Anton Knezova ustanova 62.522 K 95 st. Premoženje teh ustanov se je tekom l. 1901 pomnožilo za 599 K 43 st. Nato se je izvršila volitev v odbor.

Izvoljeni so bili: dr. Ilesič, prof. Orožen, Perušek, prof. Levec, dr. Zbašnik, dr. Tavčar, Kostanjevec, Koblar, prof. Šuklje.

Brzjavna poročila.

Nov dvorni svetnik v Trstu. DUNAJ 13. (B.) Cesar je podelil namestništvemu svetovalcu za administrativne in ekonomičke stvari na deželnih šolskih oblastih v Primorju, Rudolfu Czermaku pl. Eichenfels, naslov in značaj dvornega svetnika oprostivši ga od take.

Bolezen kralja Saksonskega. SYBILLENOR 13. (B.) Ob 7. uri zjutraj izdano poročilo pravi: Noč je bila aplošno nemirna, še le proti jutru je nastopilo nečuvno spanje. Prvi zajutrek je bil povžit z apetitom.

Cerkveni spor med Bolgari in Srbi. CARIGRAD 12. (B) Grški škof v Solunu, mons. Athanasios, je obvestil ekumenski patrijarhat, da so člani vseh eksharij v

Solunu zagrozili, da odstopijo in da pretržejo vse razmere žnjim, ako se bo posvečenje Firmiliana vršilo v Solunu in če se on — škof — udeleži istega. Oni zahtevajo, naj se posvečenje vrši v kakem drugem kraju.

Državni zbor.

DUNAJ 13. (B.) — Zbornica poslancev. — Mej došlimi spisi je interpelacija posl. Klofača in tovarišev, tičoča se zdravijce nemškega cesarja v Marienburgu. Interpelantje vprašujejo ministerskega predsednika, da-li je pri volji reagirati na ta govor na primeren način. — Posl. Breiter in tovariši interperirajo v noči o procesu vdove ogrskega financierja Schossbergerja proti perzijskemu odposlanecu Nerima Kanu, ki je v nekem prigovoru proti tožiteljici priznal, da se je obvezal preskrbeti Schossbergerju visok red in ogrsko baronijo, in da je trdil, da je imenovanje že izvršeno, a ni še objavljeno radi težkoč od strani vlade.

Interpelantje vprašujejo ministerskega predsednika, da-li hoče opozoriti ministra za vnanje stvari, naj zahteva, da bo Neriman Kan takoj odpozvan. Zbornica je prešla na to na dnevni red ter je nadaljevala razpravo o zakonu, tičočem se odpisovanja davka povodom elementarnih nesreč.

Družbi sv. Cirila in Metodija so meseca maja poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Upravništvo »Slov. Nar.« 35 06 K, tvrdka Iv. Perdan od vžgalice 400 K, župnik Iv. Sakser v Hotedršici 10 K, opoludansko omizje pri »Štruklju« 8 K, volilo pok. žup. Mateja Prežlja 40 K, litijsko šmartinske Slovenke 209 K (po »Sl. N.«), češko pevsko društvo »Smetana« 100 K (po »Sl. N.«), Podlimbarski 20 K, bralno društvo v Litiji prebitek od koncerta 74 K, dr. Fr. Bertold v Celoveu 400 K; posojilnice: v Postojni 50 K, v Idriji 100 K, v Ljutomeru 20 K, v Celju 200 K in za Muto 100 K, v Zagorju ob Savi 20 K (po »Sl. N.«), v Polhovem Gradcu 20 K, v Št. Janžu v Rožni dolini 40 K, v Trebnjem 20 K; podružnice: ženska v Dornbergu 56 K, moška v Kamniku 220 K, v Libeličah (Kor.) 21.40 K, ženska za Sv. Lovrene nad Mariborom in okolico 200 K, v Boleu 52 K, ženska v Trnovem pri Il. Bistrici 123.50 K. Družba je imela meseca maja 2538.96 K dohodkov in 2316.93 K stroškov.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metodija.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
 z omejenim jamstvom
 naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
 iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
 katera se nahaja
 v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
 (na desni strani cerkve sv. Petra).
 Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in tapecarij. Izvenredno ugodne cene. **VILJEM DALLA TORRE** v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.) Moje pohištvo doneseno. —

Aleksander Levi Minzi
 Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
 TRST
 TOVARNA: Via Tessa, vogal, Via Libertina
 ZALOGE: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riborga št. 21
 Telefon št. 670.
 Velik izbor tapecarij, srecal in slik. Izvršaje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
 ILUSTROVANI ČENIKI ZASTONI IN FRANKO
 Predmeti postavio se na par obrod all železnico franko.

PRVA TO VARNA
za čopiče in ščetke
Santo d'Angeli

TRST. - Via S. Antonio - TRST
(nasproti Zennaro in Gentili).

Specijaliteti čopičev za zidna dela nepresežne trpežnosti. Bogat izbor ščetk, strojev za čiščenje parketov, metelj, metlice, ščetk od perja, palice za iztolči prah.

Velikanski izbor mil, glavnikov, parfumov, listnic, novčark, mošojčkov itd.

Vse po jako niskih cenah.

V prepričanje se prosi blagohoten obisk.

Skladišče vina ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v so lih in buteljkah, Fine paštne in dezertne vina na debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Pekarna in sladničarna Jakob Jellen v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat na dan svež hruh in velik izbor sladčic. Sprejema v pecivo bodisi testo za naveden hruh ali sladčice. Za oga moke iz prvih ogerskih mlinov.

Prodaja vina „Ai Maestri“ v ulici Valdirivo št. 17. Slavnemu občinstvu se naznanja, da se od danes naprej točijo sledeča vina: ržofšk črn po 28 novč., bela rebnla iz Brd po 28 novč. Za družine po ugodnejših cenah. Opolo iz Visa po 28. novč. Za obilen obisk se priporoča ter že v naprej zahvaljuje. Vsak zamore moja vina analizovati in ako jih vdobi ponarejena vdobi 100 gld. nagrade.

Odlikovana v Rimu se zlato kolajno in zaslužnim križcem. Odlikovana na Dunaju se zlato kolajno in častno diploma.
Odlikovana tovarna za čopiče in ščetke
Ivan Angeli
ulica Canale 5
nasproti cerkve sv. Antona novega.

Edini specijalist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specijaliteti čopičev za barvanje s pokostjo. Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti. Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka. Čuvati se je dobro da se ne zmenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

Kopališče Buchler
se je odprlo dne 1. junija.

Srečkanje
že v četrtek!

Loterija gledaliških igralcev
(glumačev)

1 glavni dobitnik po	50000 K
1 >	5000 >
1 >	3000 >
2 glavna dobitka >	2000 >
5 dobitkov >	1000 >
10 >	500 >
20 >	200 >
60 >	100 >
100 >	50 >
300 >	20 >
3500 >	10 >

Srečke po 1 krono
priporočajo:
Josip Bolaffio, Mandi & Co., Ign. Neumann, Mercurio Triestino, Wenrik Schiffmann, Josip Zoldan.

Vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev s 10% odbitkom v gotovem denarju.

ZALOGA DALMATINSKIH VIN
iz lastnih kletij
in
ISTRSKI TERAN,
ki se toplo priporoča družinam, gosp. krčmarjem in restavaterjem.
Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

Tehnični urad. Ustanovljeno 1877. Zaloga strojev in želez

SCHNABL & Co. - TRST
Via delle Poste vecchie (vogal Via Vienna).
Glavni zastop železja in tovarniških strojev.
Naprava obrtnih podjetb vsake vrste.
Instalacija strojev in parnih kotlov.
Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto.“ Motori na plin in vodno moč. Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd. Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopališč, klosetov itd.
Zaloga cevij za vodo, plin in par.
Materijal za sta bišče.
Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle. Pripadki. Kovine. Predmeti od gome. Železe traverse in kolesa. Cement »Portland« in »Romano«. Olja za kolesa in masti.
In v obče vsi predmeti za obrtna podjetja.
Trdka je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav, med kojimi:
12 žag za obdelovanje lesa in pripravljanje dog.
36 vodnih napeljav.
17 tiskarn in kamnotiskarn.
13 mehaničnih delavnic.
31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.
7 naprav za izdelovanje praha proti mrčesom in drog.
16 naprav za kurjenje z gorko vodo in parom.
12 sladničarn, pekarn, tovarn za biškot in konfete.
32 napeljav električne luči.
Kakor tudi: Tovarne za kože, Tovarne za obleko itd. Perilnice, Predilnice, Tovarne za parafin in cerezin, sardine, Mline, Podjetja za napravljanje soli, Toyarne za delati zamaške, Stiskalnice olja, Naprave za vodno silo, Tovarne za šumeče vode, Distilerije, Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.
V ta namen je bilo postavljenih: 151 motorjev na plin in petrolej in 65 parnih strojev

Paglianovo mazilo (sirup)
za osveženje in čiščenje krvi
••••• **prof. Ernesta Pagliano** •••••
nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano
je bilo predloženo zdravstvenemu vodstvu min. za notranje posle, koje je dovolilo razprodajo. Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijenični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.
Dvor višjega sodišča v Lucca je izdal razsodbo po koji ima trdka Hieronima Pagliano izključno pravico postopati proti vsakomur, ki bi razpečaval ponarejanja, ter je ob jednom prisodil trdki vse sodne trške in odvetniške troške provzročene do leta 1897.
Naš sirup je ravno isti, kojega je izumil 1838. pok. naš stric prof. Hieronim Pagliano ter huanimo njegove izvirne recepte, s kojimi se je dokazala resnica. Vsi ti dokumenti ki so pisani z njegovo lastno roko, so bili predloženi pristojnemu sodišču
Pozivljamo vsakegar, da prekliče; to zadošča v dokaz resnice, koje smo vedno trdili in razkrili brezvestne laži gotovih špekulantov. Zgoraj označene listine zamore si vsakdo ogledati. Ogibajte se vedno ponarejarj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko. Trdka nima družic. **Napolj 4, Calata S. Marco.**

Jakob Kosmerlj
- TRST -
ulica ss. Martiri št. 16
nasproti Komando Marine.
TRGOVINA
Jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.
Izbor raznih vin in likerjev.
Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2 nasproti ženskemu liceju.
Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši
Jakob Kosmerlj.
Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

„Andemo de Franz“
krčma
v ulici Geppa št. 14.
Tečl vina prve vrste:
Bela vipavska . . . liter po 36 kr.
Črna istraka . . . „ 36 „
Istraki refošk . . . „ 48 „
Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah. Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr. Črna istraka liter po 28 kr.
Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.
Josip Furlan, lastnik.

Odlikovan z dvema zlatimi in bronastimi kolajnami
Fran Hlavaty
ulica Giulia št. 1/A.
Obuvala po angleškem in francoskem vzorcu izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.
Popravljanje starega obuvala.
Na prodaj
je več „tamburic“, ter dve „berdi“. Več se izve u našej tiskarni.

Velikanski izbor pohištva
A. BUCHBINDER
TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.
Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev, tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železniž. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Spoštovane slovenske gospodinje!
Zahtevajte pri svojih trgovcih
NOVO
Ciril-Methodijevo
cikorijo.

OBUVALA.
— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domaček Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, žensko in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno vsakovrstno obuvalo ter sprejema naročbe na debelo in drobno.
Lastnik: **Peter Rehar.**

Velikanski izbor
raznega pohištva
spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.
Bogat izbor
divanov, okvirjev, ogledal, stolice, stenskih ur
se nahaja v dobroznani
zalogi pohištva
Rafael Italia
Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Albert Brosch
Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.
Kožnar in izdelovalec kap
Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.
Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.
Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Prodajalnica izgotovljenih oblek
„Alla città di Trieste“
tvrdke
EDVARD KALASCH
Via Torrente št. 34
nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno niskih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.
VELIK IZBOR
izgotovljenih hlač za delavce
kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Fran Wilhelmov
odvajajoči čaj
od
Frana Wilhelm
lekarnarja c. kr. dvornega zalagatelja
NEUNKRCHEN (Spodnje avstrijsko.)
Se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po 2 K. avst. velj.